

BULETINUL PAROHIEI

SFÂNTUL ILIE - HANUL COLȚEI

De mila Domnului plin este pământul.

(Psalm 32, verset 5)

Nr. **173** / 3 iulie 2016

ELISABETA RIZEA
EROINA DIN NUCȘOARA

REZISTENȚA ANTICOMUNISTĂ

Elisabeta Rizea s-a născut pe 28 iunie 1912 într-o familie de țărani, în comuna argeșeană Domnești. A fost nepoata fruntașului țărănist Gheorghe Șuta, ucis de Securitate în anul 1948. A ispășit 13 ani de temniță grea pentru că a sprijinit activ "banda teroristă" Arsenescu – Arnăuțoiu. „Bandiții” sunt de fapt eroii rezistenței anticomuniste din Munții Făgărașului.

Elisabeta Rizea a fost o femeie simplă de la țară, cu o bucată mică de pământ, o casuță modestă din lemn, acoperită cu șindrilă și în curte câteva animale. Îmbrăcămintea ei de toate zilele era portul național, brodat cu modele complicate în culorile alb și negru. A abandonat școala la vârsta de 14 ani pentru a-și urma destinul, și anume acela de a-și duce existența din munca pământului. Comuniștii au venit la putere în 1945, iar ca

răspuns, Rizea s-a alăturat rezistenței și i-a aprovizionat timp de 4 ani pe luptătorii din munți cu mâncare și bani. Opoziția ei față de exproprierea comunistă și faptul că soțul ei, Gheorghe, s-a alăturat luptătorilor rezistenței din munți au dus la torturi și ani buni de închisoare. A fost numită „*dușman al poporului*”, iar gospodăria etichetată drept „*casă de bandiți*”, apelative ce constituiau cele mai grave acuzații într-un stat comunist. A fost în cele din urmă prinsă de miliție și condamnată la 7 ani de închisoare.

În faimoasa închisoare de la Pitești, Elisabeta Rizea a fost pusă în lanțuri și închisă în celulă de maximă securitate. Eliberată în primăvara anului 1958, Elisabeta continuă să ia legătura cu ofițerii din Rezistență prin intermediul unei „căsuțe poștale” din scorbura unui copac din Valea Morii. Când conducătorul rezistenței anticomuniste, Gheorghe Arsenescu a fost arestat în 1961, Elisabeta Rizea este arestată din nou și sentința îi este prelungită cu încă 25 de ani. A fost transferată la închisoarea Mislea, închisoarea centrală a femeilor deținut politic, unde a stat închisă alături de doamna Ion Mihalache și de zeci de femei legionare. În timpul încarcerării, a fost torturată pentru ideile ei. A fost atârnată cu părul de un cârlig și bătută până la pierderea cunoștinței. „*După ce mi-au tras masa de sub picioare, au început să*

mă bată cu un băț până la sânge. Mi-au rupt câteva coaste și am leșinat. Îmi făceam cruce cu limba în cerul gurii și mă rugam la Dumnezeu să mă ajute să nu spun nimic”, spunea eroina din Nucșoara.

În termenii amnistiei generale, Rizea a fost eliberată din închisoare în 1964. Timp de aproape 30 de ani a fost ținută sub supravegherea strictă a organelor de anchetă. Era chemată permanent la interogatorii și împreună cu soțul său erau considerați „*dușmani ai poporului*”. 35 de ani mai târziu, povestea ei a fost publicată în ziarele românești și prezentată în documentarele despre perioada comunistă. La alegerile din mai 1990, îndemna țărani României libere „*să nu aleagă un singur partid*”. În replică, autoritățile au internat-o în spitalul din Pitești pentru „*diagnosticare*”, dar a reușit să fugă. Primul interviu a apărut în serialul pentru televiziune *Memorialul durerii*. Acest prim interviu a fost făcut în 1992, când o mare parte din sat era împotriva ridicării unei troițe în memoria fraților ei din munți. După difuzarea interviului, au început să vină oamenii la Elisabeta Rizea, au început să i se ia interviuri. În luna mai 2001, Elisabeta Rizea a fost vizitată de Regele Mihai I, pe care îl cunoscuse în copilărie. „*Spunea ghicitori, iar eu râdeam. Odată, am copt împreună porumb, dar mie mi-a dat partea cu boabele mai mari*”, povestea Rizea.

Eroina din Nucșoara a trecut la cele veșnice pe 6 octombrie 2003. „Trei zile dacă mai trăiesc, da' vreau să știu că s-a limpezit lumea”, spunea la un moment dat Elisabeta Rizea.

Mărturiile Elisabetei Rizea

De când m-au adus din pușcărie, eu am mers târâș. Făceam toate minuățiile contra comunismului. Îmi dam drumu' pe scară în cămașă dă noapte, să creadă că intru-n closet. Aveam cuiele scoase la două uluci și treceam dincolo. Băgam mâncarea pentru partizani într-o grămadă mare de crăci.

Căpitanu' Cârnu era din Bacău. El m-a schingiuit. Eu trăiesc încârligată cum sunt, și cu genunchii scoși, și el nu mai e! M-a operat Maiestatea (Regele Mihai I) la spitalul de lângă Foișorul de Foc. Maiestatea a plătit. Mi-au pus cârlige la genunchi, cum puneam eu la perdele. Nu mai am păr deloc, uite! Și uite în fotografie ce păr bogat am avut, și salba de aur. Mi-au luat tot comuniștii. Ginerile, cuscrul, toți au făcut pușcărie pentru că eu am dat de mâncare la partizani. Mă aducea lumea cu țoala acasă.

Ultima dată, a venit Cârnu cu ăla de cauciuc și o curea pe mână. „Spune!” N-am spus. M-a legat de mâini cu unu care-a murit și el pe șoseaua spre București. „Îți dăm 300

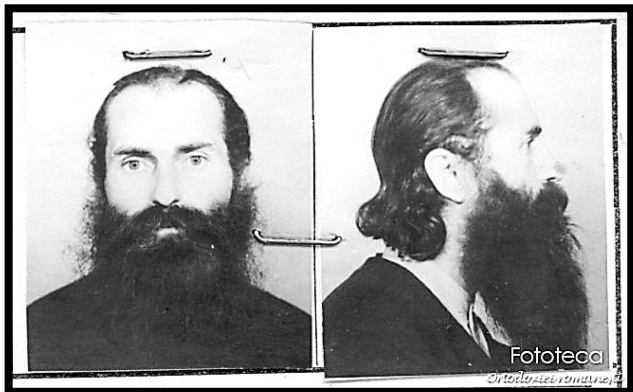
de lei!”. „Domnule căpitan, eu nu sunt Iuda, să-i vânz pe 30 de arginți...”. M-a trântit pe jos. M-a legat și m-a bătut cu cauciucu', de la ceafă la călcâi, și pe stânga, și pe dreapta. A dat Domnu' de-a murit și eu trăiesc, na! Da' n-am luat banii lui. Apoi, m-au suit legată pe un scaun, de pe scaun pe masă, de pe masă, pe alt scaun. Mi-a zvârlit basmaua din cap. «Spune!» Purtam coada cu funtă. Mi-au aruncat fota și am rămas în iie. Mi-a legat coada sub cârligu' de lampă din casa boierului. Coada era groasă. Eram și eu altfel la 38 de ani... Cârnu mi-a tras scaunu'. Ălălalt mi-a tras și masa. Coada mi-a rămas în cârlig și eu am căzut la pământ. Așa mi-au smuls păru'. Am făcut tratament și nu mi-a mai crescut. Da' tot nu i-am vândut....

Ce auzeam scriam și puneam hârtia într-o scorbură. Puneam cana pe perete, țineam urechea pe fundu' câinii și auzeam ce vorbeau securiștii în camera de-alături.

Sursa: George Marcu (coord.), *Dicționarul personalităților feminine din România*, Editura Meronia, București, 2009

Sursa: Elisabeta Rizea, Cornel Drăgoi, *Povestea Elisabetei Rizea din Nucșoara urmată de mărturia lui Cornel Drăgoi*. Editura Humanitas, București, 2012

PĂRINTELE ARSENIE PAPACIOC (1914 - 2011)

„ASTA-I DEVIZA MEA!”

– Câți ani ați stat la Slatina?
Trei ani, patru?

– Nu mai știu, dar știu că acolo
m-au arestat. M-au luat de la
Utrenie, la două noaptea, când
ieșeam din biserică. Chiar eu
slujeam. La două noaptea. 89 de

ofițeri, trei camioane de ostași și
două mașini mici. Iar eu le-am spus
așa: „*S-a cutremurat muntele și a
ieșit un șoarec! Puteați să-mi dați un
telefon și veneam singur, ce vă
trebuia teatrul ăsta?*”. [...]

Ei erau foarte convinși că eu
am făcut propagandă. Nici vorbă,
părinților. Am fost legionar, dar
acum sunt călugăr, dincolo de orice
fel de măsură, dincolo de orice. Și n-
aveam alt ideal decât de a ne hărăzi
Dumnezeu fericirea să murim
pentru scânteia de Adevăr ce știm că
o avem în noi, pentru a cărei apărare
vom intra în încheștare cu
stăpânitoarele puteri ale
întunericului, pe viață și pe moarte.
Asta-i deviza mea!

Sursa: www.cuvantul-ortodox.ro

PROGRAMUL LITURGIC

Sâmbătă <i>9 iulie</i>	18:00	Vecernie
Duminică <i>10 iulie</i>	08:30	Utrenia și Sfânta Liturghie → <i>Duminică a III-a după Rusalii</i>

Strada Doamnei, Nr. 18, Sector 3, București

Pentru buletinul online abonarea se face pe site: www.sfantul-ilie.ro